

10 januari 2021, Doop van de Heer, jaar B

Lezingen: Jesaja 55,1-11

Marcus 1,7-11

Homilie

Kerstmis ligt nog maar net achter ons en met deze lezing wordt de kersttijd afgesloten. Maar niet de kerstgedachte. Die is immers dat God zich wil laten kennen, dat God zich aan ons wil openbaren. Hij deed dat reeds zovele malen in de loop van de geschiedenis, maar op ultieme wijze doorheen zijn Zoon, Jezus Christus. En in de lezingen van vandaag laat God de Vader opnieuw van zich horen.

Het doopsel van Jezus door zijn neef Johannes vormt een belangrijk keerpunt in Jezus' leven. Voordien was hij gewoon een timmermanszoon uit Nazareth. Nadien is hij de rondtrekkende man die vertelt over God. Hij noemt JHWH 'Vader' en noemt hem in één adem met het 'Rijk Gods'. Kennelijk heeft er iets belangrijks plaatsgevonden tijdens dit doopsel en de evangelisten proberen dat op hun manier duidelijk te maken aan de lezers van hun evangelie.

De evangelisten vertrekken van de figuur Johannes. Hij is ook een opmerkelijke figuur: hij leeft en preekt op een aparte manier en roept op tot bekering van zonden. Omdat iedereen wel eens fouten maakt, gewild of ongewild, nodigt Johannes de mensen uit om zich te laten onderdompelen in de Jordaan. Zo wordt de mens uiterlijk gewassen, maar het gaat vooral om een innerlijke zuivering.

En Johannes' boodschap vindt gehoor. Talloze mensen staan in de rij om door Johannes gedoopt te worden. Zo ook Jezus: hij trekt naar de boeteprediker, zijn neef Johannes. En Jezus gaat gewoon aanschuiven, in de rij staan tussen de andere mensen. Hij sluit zich aan bij iedereen die wachtend en verlangend uitkeek naar vernieuwing en bevrijding.

Jezus plaatst zich meteen van bij de start van zijn openbaar leven *tussen* de mensen, tussen de kleinen. God is immers ook steeds opnieuw te vinden in de heel concrete mensengeschiedenis en wel liefst tussen de kleinsten en zwaksten. (En zo mogen ook wij die gedachte doortrekken: wij zullen omgekeerd God vinden daar waar we solidair zijn met de meest eenvoudige mensen en al hun verzuchtingen.) Dus Jezus schuift aan bij de man die hem reeds aankondigt. Het zal wel schrikken geweest zijn voor Johannes als hij zijn neef ineens in de rij ziet staan. Hij predikt immers: 'ik ben niet waardig mij te bukken en de riem van mijn sandalen los te maken'. Maar Johannes doopt zijn neef Jezus, net als alle anderen. Hoewel!?! Net als alle anderen?? Er gebeurt iets strafs. De tekst spreekt van hemelen die open scheuren, een duif die neerdaalt en een stem die klinkt. Nee nee, geen fake news. Allemaal heel echt. Maar wel bij wijze van spreken 'gefotoshopt' met de middelen van die tijd. We moeten er als het ware tromgeroffel bij horen: hier gebeurt iets heel speciaals. Het gaat hier in feite om een liefdesverklaring en goddelijke aanstelling door elkaar en de evangelisten proberen hier te verwoorden wat moeilijk in woorden te gieten is.

De hemel 'scheurt open'. Met andere woorden: JHWH is nabij. God reikt naar de mens en hier concreet naar zijn veelgeliefde Zoon. Er is een soort hotline tussen God en Jezus, bij wijze van spreken. En de evangelist gaat met hetzelfde dubbele taalgebruik verder. Het is immers niet gemakkelijk om iets dat je niet kan zien, maar enkel tastend en zoekend ervaart, onder woorden te brengen. Net zoals vriendschap of liefde zich moeilijk écht laat uitdrukken, zo is dat ook met goddelijke ervaringen. Maar Marcus doet op zijn manier een poging. Hij

spreekt van de Heilige Geest. Het woord Geest komt van het Hebreeuwse woord 'roeach', wat 'adem' of 'wind' betekent. Jezus wordt beademd door God, net zoals eens Adam. Jezus is dus door JHWH uitverkoren. De Geest is teken van Gods aanwezigheid, van Zijn bezieling, Zijn enthousiasme. Lucas verwoordt dit op een aanschouwelijke manier door het neerdalen van een duif. De duif is in de Bijbel wel vaker bringer van een goede boodschap. Denk maar aan Noach in de ark: de duif bracht het nieuws dat er weer land was, weer hoop op een nieuwe start en nieuw leven. Zo ook hier!

En dan klinkt daar een stem. Roept er door een gat in de hemel iemand met een megafoon naar beneden: 'Joehoe, gij zijt de man naar Mijn hart?' Maar nee! Opnieuw wordt iets letterlijk uitgedrukt wat de aanwezigen vast *gevoeld* en *ervaren* hebben, namelijk: God kiest Jezus uit! God heeft Jezus gezonden als Zijn geliefde Zoon en Dienaar. Met andere woorden: een soort liefdesverklaring die ieder gevoeld heeft die in contact is gekomen met Jezus. Want Jezus straalde doorheen heel zijn leven uit dat hij een beminde en uitverkoren mens was, dat hij graag gezien was door een God die niet veraf was, maar die hem heel nabij was. God was de diepste kern van Jezus' bestaan.

En Jezus beantwoordde die liefdesroep van God met zijn hele leven. Hij ging die liefdevolle, nabije God aan iedereen verkondigen. Gedreven door het enthousiasme en de bezieling van de Geest, begon Jezus na zijn doopsel aan een tocht van genegenheid en goedheid, van bevrijding en vergeving.

Zo worden ook wij gevraagd om dag na dag Gods liefdesroep te beantwoorden door onze medemens liefdevol en nabij te zijn, ons te laten drijven door het enthousiasme en de bezieling van de Geest, een tocht af te leggen van genegenheid en goedheid. Veel staplezier!

Sara Van Gucht